

**Відділ освіти, культури, молоді та спорту виконавчого комітету
Медведівської ОТГ**

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ
І ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ
з ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ
та БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
В ВІДДІЛІ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ МЕДВЕДІВСЬКОЇ ОТГ**

Затверджено:

**Розпорядження голови
Медведівської ОТГ**

від _____ року № ____

голова ОТГ А.О.Іванченко

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення навчання і перевірки знань
з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності
в відділі освіти, культури, молоді та спорту виконавчого комітету
Медведівської ОТГ**

1. Загальні положення

1.1. «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в освітніх закладах Медведівської ОТГ (далі - Положення) встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та учнів освітніх закладів Медведівської ОТГ (далі – заклад).

1.2. Дане Положення розроблене з урахуванням «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511 (далі - Типове положення), «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 року № 304, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 липня 2006 року за № 806/12680 та «Методичних рекомендацій щодо проведення навчання і перевірки знань з безпеки життєдіяльності працівників закладів, установ, підприємств, організацій освіти і науки України»;

1.3. Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці та техніки безпеки працівників та техніки безпеки та безпеки життєдіяльності учнів освітніх закладів ОТГ з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці та навчання,

запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та виникнення аварійних ситуації.

1.4. Вимоги Положення є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу.

1.5. Відповідальність за забезпечення організації навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у відділі освіти, культури, молоді та спорту несе керівник служби охорони праці, а в освітніх закладах - директор закладу.

1.6. Контроль за дотриманням вимог Положення здійснює сільський голова Медведівської ОТГ та органи державного нагляду за охороною праці і представники профспілки.

2. Навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

2.1. Навчання працівників в освітніх закладах Медведівської ОТГ з питань охорони праці проводиться у вигляді складової частини навчання з безпеки життєдіяльності, при цьому кількість годин і тематика навчання з питань охорони праці повинна відповідати Типовому положенню.

Окремому навчанню і перевірці знань з охорони праці підлягають усі працівники освітніх закладів Медведівської ОТГ з урахуванням умов їх праці або їх діяльності (працівники, які працюють у важких і шкідливих умовах праці).

2.2. Для учнів освітніх закладів Медведівської ОТГ, під час проведення освітнього процесу, здійснюється навчання з питань безпеки життєдіяльності у вигляді інструктажів з безпеки життєдіяльності та техніки безпеки (безпечна поведінка та техніка безпеки при проведенні навчально-практичних занять, дослідів, чи використанні приладів, устаткування та інструменту, механізмів, матеріалів, речовин, використання яких може призвести до травмування). Крім цього, у вигляді лекцій проводиться навчання з питань збереження здоров'я, пожежної та радіаційної безпеки, електробезпеки, безпеки дорожнього руху та попередження побутового травматизму (далі - безпека життєдіяльності). Обсяги, зміст навчання та форми перевірки знань з питань техніки безпеки та безпеки життєдіяльності для учнів визначаються навчальними планами і програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

2.3. Навчання учнів освітніх закладів з питань техніки безпеки та безпеки життєдіяльності для учнів може проводитися як традиційними методами, так і з використанням сучасних форм організації навчання (модульного, дистанційного, екстернатного тощо), а також з використанням технічних засобів навчання (аудіовізуальних, комп'ютерних).

2.4. Під час навчання (проведення навчальних занять, зборів та змагань, стрільбищ та інших освітніх заходів за межами закладу) на свіжому

повітрі і в сторонніх установах та організаціях на працівників та учнів освітніх закладів поширюються вимоги чинного законодавства України про охорону праці, пожежну і радіаційну безпеку, електробезпеку, техніку безпеки та безпеку життєдіяльності, інші нормативно-правові документи та наразі і розпорядження вищестоящих установ освіти з цих питань в такому ж порядку, як і в приміщеннях освітнього закладу.

3. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

3.1. Відповідно до Типового положення під час прийняття на роботу і в процесі роботи працівники освітніх закладів, що належать до Медведівської ОТГ проходять інструктажі, навчання та перевірку знань (раз на три роки) з питань охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки та техніки безпеки, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків та інших питань безпеки життєдіяльності, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та іншого стихійного лиха.

3.3. Всі керівники та працівники освітніх закладів, а також ті працівники, на яких наказом покладена відповідальність щодо організації роботи з охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності в освітніх закладах (один раз на три роки) проходять у встановленому порядку навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у комісії з перевірки знань.

3.4. Перевірка знань працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться комісіями закладів у відповідності із затвердженою відділом освіти, культури, молодості та спорту програмою. До програми включаються питання дотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної і радіаційної безпеки, електробезпеки, техніки безпеки та інших питань безпеки життєдіяльності.

3.5. Працівники освітніх закладів Медведівської ОТГ, які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності з основних професій і з професій на яких вони працюють за сумісництвом.

3.6. Начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту, спеціалісти та особа на яку покладені обов'язки інженера з охорони праці, проходять навчання і перевірку знань (раз на три роки) в Комунальному навчальному закладі "Черкаському обласному інституті післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради", та інших закладах, які мають відповідні ліцензії, після чого отримують відповідне посвідчення, яке повинне постійно знаходитися у них під час виконання ними службових обов'язків.

3.7. Навчання з питань безпеки життєдіяльності всіх працівників (крім працівників робочих спеціальностей - робітників) відділу освіти та освітніх закладів Медведівської ОТГ проводиться відповідно до «Навчального плану і програми навчання працівників закладів, установ, організацій і підприємств системи освіти з курсу «Охорона праці та Безпека життєдіяльності»,

затвердженого Центральним інститутом післядипломної педагогічної освіти Академії педагогічних наук України.

Обсяг навчання:

- керівників, заступників - 36 годин;
- спеціалістів з охорони праці та з безпеки життєдіяльності і начальника господарчої групи - 72 години;
- інших працівників – в залежності від характеру роботи, яку вони виконують, але не більше – 72 годин.

Навчання працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ робочих спеціальностей – робітників може здійснюватися шляхом проведення для них інструктажів керівниками структурних підрозділів.

3.8. Працівники освітніх закладів Медведівської ОТГ можуть проходити підготовку у вигляді навчання (лекції) з охорони праці та безпеки життєдіяльності безпосередньо в закладі обсягом до 20 годин та шляхом самопідготовки. При навчанні шляхом самопідготовки працівники мають право на отримання консультацій від директора та осіб відповідальних за організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності закладу.

3.9. Остаточне консультування працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ з питань охорони праці, пожежної і радіаційної безпеки, електробезпеки, техніки безпеки та інших питань безпеки життєдіяльності проводиться членами комісій, яка утворюється для перевірки знань за відповідними наказами, безпосередньо перед початком перевірки знань.

3.10. Перевірка знань працівників освітніх закладів ОТГ з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності здійснюється комісіями, склади яких затверджуються розпорядженням голови Медведівської ОТГ.

Головою комісії є в закладі освіти призначається директор закладу. До складу комісії може входити один із заступників директора, особи відповідальні за організацію роботи з охорони праці та з безпеки життєдіяльності, представник служби охорони праці (за згодою), представник вищестоящої організації профспілки (в обов'язковому порядку). До складу комісії (за їх згодою) можуть бути залучені:

- страховий експерт з охорони праці районного робочого органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України;
- представник районних органів пожежної охорони;
- лікар районної санітарно-епідеміологічної служби;
- викладач (в разі проведення очного навчання).

Участь представників спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці та державного інспектора інспекції промислової безпеки та охорони праці у соціально-культурній сфері у складі комісії обов'язкова лише під час першої перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб (не враховуючи тих членів комісії, що залучаються за згодою).

3.11. Усі члени комісії повинні попередньо пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у порядку,

установленому Типовим положенням та цим Положення та мати дійсні посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

3.12. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ (білети) затверджуються директором закладу. На білетах проставляється печатка закладу.

3.13. Формою перевірки знань працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності може бути залік за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування або інші форми перевірки знань.

3.14. Результат перевірки знань з питань охорони та безпеки життєдіяльності працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ оформлюється протоколом (див. додаток).

3.15. Працівники освітніх закладів Медведівської ОТГ які під час перевірки знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності виявили задовільні результати розписуються в протоколі з перевірки знань. При цьому в зазначеному протоколі в стислій формі зазначається перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці, питань безпеки життєдіяльності, виконання конкретних видів робіт, в обсязі яких працівник освітнього закладу Медведівської ОТГ пройшов перевірку знань.

Видача посвідчень про перевірку знань працівникам освітніх закладів Медведівської ОТГ, які проходили навчання в закладі є обов'язковою лише для тих працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки або працюють у важких чи шкідливих умовах праці.

3.16. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівники освітніх закладів Медведівської ОТГ, які виказали незадовільні результати під час перевірки знань, протягом одного місяця повинні пройти повторну перевірку знань в комісії.

3.17. Не допускаються до роботи працівники освітніх закладів Медведівської ОТГ, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності протягом 3-х місяців з дня оформлення на роботу та в разі не проходження ними повторної, чи позачергової перевірки знань.

3.18. Організаційне забезпечення роботи комісій з перевірки знань в освітніх закладах громади (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань, оформлення і облік посвідчень про перевірку знань тощо) покладається на директорів освітніх закладів.

3.19. Відповідальність за організацію і здійснення інструктажів, навчання та перевірки знань працівників закладу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності покладається на заступників директора та керівників структурних підрозділів.

3.23. Позачергове навчання і перевірка знань працівників освітніх закладів Медведівської сільської ради з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться при переведенні їх на іншу роботу або

призначенні на іншу посаду (в разі якщо це потребує додаткових знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності).

3.24. Працівники закладу, які успішно пройшли перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності наказом по закладу вивільняються на період до 3 років (до чергової, чи позачергової перевірки знань) від проходження повторних інструктажів з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці.

3.25. Якщо з працівником освітнього закладу Медведівської ОТГ стався нещасний випадок, чи професійне захворювання або стався груповий нещасний випадок, чи нещасний випадок зі смертельним наслідком, а також коли комісія з розслідування нещасного випадку встановила факт порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності, всі працівники закладу протягом місяця проходять позачергове навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в порядку, установленому цим Положенням.

3.26. Тематичний план і програма навчання працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності (див. додаток).

3.27. Проведення інструктажів для працівників закладу здійснюється за цим Положенням:

4. Спеціальне навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці

4.1. Працівники освітніх закладів Медведівської ОТГ які зазначені в наказі по закладу «Про затвердження переліку посад з важкими і шкідливими умовами праці та осіб, які працюють в приміщеннях закладу з підвищеною можливістю отримання травми а також при виконанні працівників закладу, що під час виконання своїх посадових обов'язків мають велику можливість отримання травм та працівників для яких за законодавством необхідно проводити атестацію робочих місць» у відповідності до «Переліку робіт з підвищеною небезпекою», затверджені наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 232/10512, та «Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі», затверджені наказом МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 № 263/12, зареєстрованому Міністерством юстиції України 25.01.95 за № 18/554 (із змінами), проходять щороку спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з питань охорони праці або не вивільняються від проходження повторних інструктажів.

4.2. Порядок проведення спеціального навчання з питань охорони праці визначається Типовим положенням.

4.4. Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання проводиться комісіями освітніх закладів Медведівської ОТГ.

4.5. Стажування, дублювання і допуск до роботи працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ, наведених у п.4.1. проводиться відповідно до Типового положення.

4.6. Інструктування працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ наведених у п.4.1. дозволяється як виняток і проводиться керівником структурного підрозділу за відповідними інструкціями та реєструється у відповідних журналах

5. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці та техніки безпеки для працівників.

5.1. Працівники освітніх закладів Медведівської ОТГ попередньо - під час прийняття на роботу та періодично - раз квартал, чи раз на півріччя проходять інструктажі з питань охорони праці та техніки безпеки .

Інструктажі з правил пожежної безпеки та поведінки і діях працівників при виникненні аварійних ситуацій, чи стихійного лиха проводяться у терміни і з періодичністю, яка обумовлюється «Правилами пожежної безпеки в Україні».

Інструктажі з електробезпеки проводяться у терміни із періодичністю, яка обумовлюється «Правилами безпечної експлуатації електроустановок споживачів».

Інструктажі з безпечної експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж проводяться з періодичністю, яка обумовлюється «Правилами безпечної експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж»

5.2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці та з техніки безпеки з працівниками в освітніх закладах Медведівської ОТГ визначається Типовим положенням і проводяться за інструкціями розробленими, затвердженими та введеними в дію наказами по закладу:

5.2.1. Вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться з працівниками освітніх закладів Медведівської ОТГ:

- які приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;

- які прибули до освітнього закладу і будуть брати безпосередню участь у навчально-виховному процесі або планується виконання ними іншої роботи в закладі більше 3-х днів.

Вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться директором освітнього закладу після прибуття працівника на роботу до закладу.

Вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться в кабінеті директора закладу.

Вступний інструктаж проводиться за програмою, розробленою затвердженою і введеною в дію наказами по закладу.

Зміст та об'єм програми вступного інструктажу визначається директором закладу та погоджується службою охорони праці і затверджується відділом

освіти, культури, молоді та спорту виконавчого комітету Медведівської сільської ради.

Запис про проведення вступного інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності з працівниками закладів освіти робиться в журналах реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці (див. додаток), який зберігається як документ сурової звітності у директора закладу, а також відзначається у наказі по закладу про прийняття працівника на роботу.

5.2.2. Первинні інструктажі на робочому місці з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться з:

- працівниками освітніх закладів до початку роботи безпосередньо на їх робочому місці;
- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) до освітніх закладів працівникам чи для тих працівників освітніх закладів, що переводиться з одного структурного підрозділу до іншого;
- працівниками які виконуватимуть нову для них роботу;
- працівниками відрядженням з інших установ чи освітніх закладів до закладу, які беруть безпосередню участь в освітньому процесі закладу.

Первинні інструктажі на робочому місці з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться заступниками директорів (керівниками структурних підрозділів) індивідуально або з групою осіб одного фаху за юридично оформленими інструкціями з охорони праці та безпеки життєдіяльності відповідно до виконуваних ними робіт.

5.2.3. Повторні інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться (керівниками структурних підрозділів) на робочому місці працівників закладу освіти індивідуально з кожним окремим працівником, з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

Повторні інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться при виконанні робіт з підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці, для решти робіт - 1 раз на 6 місяців.

5.2.4. Позапланові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться (керівниками структурних підрозділів) на робочому місці працівника освітнього закладу або в приміщенні, яке для цього пристосоване (кабінет служби охорони праці):

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності, а також при внесенні змін та доповнень до них;
- при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, вихідної сировини, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- при зафіксованих порушеннях працівниками освітнього закладу вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності або в разі отримання травм, аварій, пожеж тощо;

- при перерві в роботі виконавця більше ніж на 30 календарних днів - для робіт з підвищеною небезпекою, а для решти робіт - понад 60 днів.

Позапланові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться (керівниками структурних підрозділів) індивідуально з окремим працівником закладу або з групою працівників одного фаху.

Обсяг і зміст позапланових інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності визначаються в кожному окремому випадку, в залежності від причин і обставин, що спричинили потребу їх проведення.

5.2.5. Цільові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться:

- у разі виникнення необхідності ліквідації аварії або стихійного лиха чи їх наслідків;

- при необхідності виконання працівником закладу робіт, які не передбачені його посадовими обов'язками;

- при необхідності проведенні робіт, на які відповідно до законодавства оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження.

Цільові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться (керівниками структурних підрозділів) індивідуально з кожним працівником закладу або з групою працівників. Обсяг і зміст цільових інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності визначаються залежно від виду робіт, що будуть виконуватися.

5.2.6. Запис про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності для працівників освітніх закладів Медведівської ОТГ робиться в журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці (див. додаток), який зберігається, як документ суворої звітності у директора закладу.

6. Організація проведення навчання учнів з питань безпеки життєдіяльності.

6.1. Навчання учнів освітніх закладів Медведівської ОТГ з питань безпеки техніки безпеки та життєдіяльності здійснюється шляхом проведення інструктажів, бесід та за навчальними планами державного компоненту в навчально-виховному процесі .

6.2. Всі інструктажі для учнів освітніх закладів Медведівської ОТГ під час занять та у побуті здійснюється відповідно до цього Положення і проводиться за програмами та інструкціями що розроблені в освітніх закладах Медведівської ОТГ.

6.2.1. Вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності для учнів проводиться один раз за весь період навчання в кожному конкретному освітньому закладі, за програмою вступного інструктажу, в залежності від віку учнів, при зарахуванні їх до освітнього закладу.

6.2.2. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності для учнів проводиться за програмами первинного інструктажу, що розроблені з урахуванням віку учнів, три рази на рік (на початку навчального року, перед зимовими канікулами та перед літніми канікулами). Первинний інструктаж,

що проводиться перед літніми канікулами бажано здійснювати за участю батьків.

6.2.3. Інструктаж з безпечної поведінки учнів в окремих приміщеннях закладів освіти проводиться, до початку навчальних занять, раз на рік в кабінетах, майстернях та в спортивних залах, на спортивних площадках тощо перед початком занять в цих приміщеннях, за інструкціями з безпечної поведінки в цих приміщеннях.

6.2.4. Інструктажі з техніки безпеки для учнів при проведенні дослідів та інше проводиться перед проведенням навчально-практичних занять (дослідів) у приміщеннях, зазначених в п. 6.2.3. або в разі необхідності використання учнями в процесі навчання різних механізмів, інструментів, матеріалів, які можуть стати причиною отримання травм.

6.3. Позапланові інструктажі з безпеки життєдіяльності для учнів освітніх закладів Медведівської ОТГ проводиться при порушеннях ними вимог нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності, що призвели до травм, чи можуть призвести, до аварій, пожеж тощо.

6.4. Інструктажі з безпеки життєдіяльності, чи з техніки безпеки для учнів освітніх закладів Медведівської ОТГ при проведенні з ними практичного навчання (дослідів) на свіжому повітрі проводяться за програмою первинного інструктажу, чи інструкцій з безпеки за темою заходу.

6.5. Реєстрація інструктажів для учнів освітніх закладів проводиться:

- вступний – в окремому журналі обліку вступного інструктажу для учнів (див. додаток);

- первинний (три рази на рік) у журналі обліку первинного інструктажу для учнів (див. додаток).

- з безпечної поведінки перед початком занять в кабінетах, майстернях, спортзалах, чи інших приміщеннях з підвищеною можливістю отримання травм - у класному журналі на спеціальній сторінці (див. додаток);

- з безпеки перед виконанням практичного завдання (дослідів), чи заняття, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо - у журналі обліку навчальних занять на сторінці предмету у розділі теми уроку, навчального заняття тощо.

6.6. Вступний, первинні, повторні, позапланові і цільові інструктажі безпеки життєдіяльності, з безпечного поводження, чи з безпеки з учнями освітніх закладів Медведівської ОТГ проводять працівники освітніх закладів, які працюють з дітьми в цей час.

6.7. Тематика та порядок проведення інструктажів з безпеки для учнів закладу розробляється:

- первинного - у відповідності з цим Положенням;

- з техніки безпеки та безпеки – з урахуванням специфіки проведення лекційних, чи практичних занять (дослідів).

6.8. Крім проведення інструктажів (вступного та первинного) з безпеки життєдіяльності, інструктажів з безпечного поводження та з техніки безпеки в

кабінетах з учнями освітніх закладів Медведівської ОТГ додатково в позанавчальний час здійснюється виховна робота у вигляді бесід у відповідності до «Положення про організацію роботи з хорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.11.2001 за № 969/6160.

Інструкції для проведення бесід розробляються в освітніх закладах, погоджуються відділом освіти, культури, молодості та спорту затверджується і вводяться в дію наказами директорів освітніх закладів Медведівської ОТГ.

Бесіди обов'язково повинні містити питання: безпечної поведінки учнів у побуті, охорони здоров'я, пожежної і радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, у випадку надзвичайних ситуацій, надання першої долікарської допомоги тощо.

6.9. Записи про проведення бесід робляться у журналах обліку освітньої роботи на сторінках класного керівника, класовода, вихователя тощо.

6.10. Інструктажі з правил поведінки за межами освітніх закладів Медведівської ОТГ, де освітній процес пов'язаний з використанням небезпечних або шкідливих для здоров'я факторів проводиться за участю батьків, які беруть участь у позанавчальних заходах.

6.11. Цільові інструктажі проводиться з учнями, закладів освіти в разі організації проведення позанавчальних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських заходів, проведення господарських робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо).

Розробив спеціаліст відділу освіти, культури, молодості та спорту
Медведівської ОТГ
Л.О.Горбань

Інженер з охорони праці

Ю.В.Єрмоленко

Зразок протоколу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва освітнього закладу)

ПРОТОКОЛ № _____

Засідання комісії з питань перевірки знань з курсів “ Охорона праці» та «Безпеки життєдіяльності “

Від/_____/_____ 20 р

Комісія у складі :

_____ керівник закладу - голова комісії

Члени комісії :

- 2 _ _____представник служби охорони праці відділу освіти, культури, молодості та спорту (за згодою);
- 3 _ _____відповідальний за організацію роботи з охорони праці;
- 4 _ _____представник місцевої Державної пожежної охорони (за згодою);
- 5 _ _____представник місцевої санітарної служби (за згодою);
- 6 _ _____представник вищестоящої профспілкової організації;
- 7 _ _____представник органів державного нагляду за охороною праці (в разі необхідності) .

На підставі наказу закладу №_____ від _____/ _____ р. перевірила знання з курсів «Охорона праці» та «Безпеки життєдіяльності» у працівників закладі

№	прізвище, ім'я та по батькові	місце роботи	№	Знає /	№	Підпис в
---	-------------------------------	--------------	---	--------	---	----------

з п		(посада)	білету	не знає	посвідчен ня	одержанні посвідчення
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

м. п.

Голова комісії :

(підпис)

Члени комісії :

(підпис)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Проток.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА
навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Законодавство України про охорону праці. Основні положення Закону України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» та взаємозв'язок їх з іншими Законами України про працю а також нормативними актами з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Тема 2. Організація роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Тема 3. Вибухонебезпека і вибухозахист.

Тема 4. Пожежна і радіаційна безпека.

Тема 5. Електробезпека.

Тема 6. Гігієна праці. Медичні огляди. Профілактика отруєнь та професійних захворювань.

Тема 7. Надання першої допомоги потерпілим у разі нещасного випадку.

Тема 8. Управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій.

Тема 9. Безпека праці в освіті.

Програма

Тема 1. Законодавство України про охорону праці.

Основні положення Закону України «Про охорону праці». Поняття охорони праці. Соціально-економічне значення охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці:

Закон України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»;

Кодекс законів про працю України;

Нормативно правові акти, прийняті в розвиток Кодексу законів про працю;

Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»;

Закон України «Про пожежну безпеку»;

Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційний захист».

Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору та під час роботи на підприємстві. Права працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Управління охороною праці. Обов'язки роботодавця щодо

створення умов праці відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці. Аудит охорони праці.

Служба охорони праці. Положення про службу охорони праці: основні завдання, функціональні обов'язки та права. Комісія з питань охорони праці підприємства: порядок створення, обов'язки та права комісії.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про навчання, яке встановлює порядок і види навчання та інструктажів, форми перевірки знань з питань охорони праці працівників та посадових осіб. Переліки посад посадових осіб, які до початку виконання своїх обов'язків і періодично один раз на три роки проходять навчання з питань охорони праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою. Перелік робіт де є потреба у професійному доборі. Фінансування охорони праці роботодавцем. Інші джерела фінансування охорони праці. Перелік заходів і засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат юридичної чи фізичної особи, яка відповідно до законодавства використовує найману працю.

Додержання вимог щодо охорони праці при проектуванні, будівництві (виготовлені) та реконструкції підприємств, об'єктів ті засобів виробництва. Попередня експертиза проектної документації, за позитивними результатами якої відкривається фінансування робіт. Дозвіл на початок роботи та види робіт підприємства, діяльність якого пов'язана з виконанням робіт та експлуатацією об'єктів, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, що встановлюється визначеним кабінетом Міністрів України переліком. Порядок допуску в експлуатацію придбаних за кордоном технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування тощо. порядок прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих виробничих об'єктів.

Основні вимоги Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Інформація та звітність про стан охорони праці. Добровільні об'єднання громадян з охорони праці.

Стимулювання охорони праці. Заохочення працівників за активну участь у роботі зі створення безпечних та нешкідливих умов праці. Застосування при розрахунках страхових внесків до фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань, знижок та надбавок для кожного підприємства.

Відшкодування підприємствам, громадянам і державі збитків, завданих порушенням вимог охорони праці.

Нормативно-правові акти з охорони праці. Опрацювання, прийняття та скасування нормативно-правових актів, тимчасове припинення їх чинності. Акти підприємств з охорони праці. Забезпечення працівників нормативно-правовими актами з охорони праці.

Державне управління охороною праці. Органи державного управління охороною праці. Компетенція Кабінету Міністрів України в галузі охорони праці. Повноваження Міністерств та інших центральних органів виконавчої влади в галузі охорони праці, і, зокрема, питань праці та соціальної політики щодо атестації робочих місць на відповідність вимогам нормативних актів про охорону праці. Повноваження спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці щодо управління охороною праці.

Повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці. Повноваження об'єднань підприємств з цих питань.

Організація наукових досліджень з проблем охорони праці. Державний нагляд за охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці та порядок регулювання їх діяльності. Права і відповідальність посадових осіб спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці. Соціальний захист цих посадових осіб.

Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці. Повноваження і права профспілок у цій сфері. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці.

Штрафні санкції до юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, до посадових осіб та працівників за порушення вимог щодо охорони праці. Відповідальність за порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, за порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, за створення перешкод у діяльності посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці представників професійних спілок.

Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Основні положення Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку і професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»: завдання страхування та сфера дії закону, основні принципи страхування, управління страхуванням. Обов'язки ФССНВ: відшкодування заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я, відшкодування моральної шкоди, профілактична діяльність фонду, направлена на усунення загрози здоров'ю працівників, викликаній умовами праці, фінансування страхування від нещасних випадків.

Страхові тарифи, диференційовані в залежності від класу професійного ризику виробництва, а також від фактичних умов та безпеки праці на виробництві. Закон України «Про колективні договори». Регулювання питань охорони праці в колективному договорі. Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям, і пожежам.

Тривалість робочого часу працівників. Скорочена тривалість робочого часу. Заборона роботи в нічний час. Обмеження понад нормованих робіт. Заборона залучення до понад нормованих робіт.

Праці жінок. Роботи, на яких забороняється застосування праці жінок. Обмеження праці жінок на роботах у нічний час. Гарантії при прийнятті на роботу і заборона звільнення вагітних жінок та жінок, які мають дітей.

Праця інвалідів. Порядок навчання, перекваліфікації та працевлаштування інвалідів відповідно до медичних рекомендацій, умови використання їх праці у нічний час та на понад нормованих роботах.

Праці молоді. Права неповнолітніх у трудових правовідносинах. Вік, з якого допускається прийняття на роботу. Роботи на яких забороняється застосування праці осіб, молодших за вісімнадцять років. Медичні огляди.

Індивідуальні трудові спори. Органи, що розглядають трудові спори. Терміни звернення до комісії з трудових спорів та порядок прийняття заяв. Порядок і терміни трудових спорів.

Відповідальність за порушення законодавства про працю.

Тема 2. Організація роботи з охорони праці.

Охорона праці як об'єкт управління. Управління охороною праці. Мета і завдання управління. Структурно-функціональна схема управління охороною праці.

Планування роботи з охорони праці: перспективне, поточне та оперативне.

Організація роботи з охорони праці. Посадові інструкції, установлення обов'язків, прав і відповідальності виробничо-технічних служб, посадових осіб і спеціалістів за виконання функцій і завдань у системі управління охороною праці, а також вимог з охорони праці.

Оперативне керівництво і координація роботи з охорони праці.

Матеріальне та моральне стимулювання роботи з охорони праці.

Контроль за ефективністю функціонування системи управління охороною праці, виконання працівниками своїх посадових обов'язків, правил, норм та інструкцій з охорони праці, за станом охорони праці на робочих місцях, аудит охорони праці.

Вимоги нормативних актів з охорони праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання, будівель і споруд. Планово-запобіжні ремонти засобів праці. Метрологічне забезпечення охорони праці.

Організація безпечного ведення робіт підвищеної небезпеки або таких, де є потреба у професійному доборі згідно з нормативно-правовими актами з охорони праці.

Прилади контролю безпечних умов праці. Світлова та звукова сигналізація. Запобіжні написи, сигнальне пофарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного та індивідуального захисту працівників. План ліквідації аварій. План евакуації з приміщень у разі аварій.

Тема 3. Вибухо-небезпека та вибухо-захист.

Стан та динаміка аварійності в світовій індустрії. Аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та пожежами хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості, фізико-хімічних властивостей і параметрів палих речовин, що використовуються у технологічній системі.

Основні положення Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Порядок ідентифікації та обліку об'єктів підвищеної небезпеки.

Основні положення Конвенції 174 від 2 червня 1993 р. Міжнародної організації праці «Про запобігання значним промисловим аваріям».

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Ламінарне дефлаграційне горіння і детонація в різних агрегатних станах: паро газових, дисперсних середовищ, сконденсованих вибухових речовин.

Особливості горіння та вибуху в апаратурі в замкнутому просторі. Механізм горіння аерозолів.

Параметри і властивості, що характеризують небезпеку, ГОСТ 12.1.010-76 «Врывоопасность. Общие требования».

Кількісні показники вибухів, що характеризують масштаби руйнування, тяжкість наслідків. Тротильовий еквівалент: частка участі вибухонебезпечних продуктів у вибуху, приведена маса, енергетичний потенціал вибухо-небезпеки, баланс розподілу енергії вибуху.

Основні характеристики вибухо-небезпеки хіміко-технологічних процесів, показники рівня руйнування промислових аварій. Установлені визначення: хіміко-технологічна система, технологічний блок, середовище, об'єкт. Значення параметрів: регламентовані, критичні, гранично допустимі, потенційно вибухонебезпечний технологічний об'єкт. Кількісні характеристики гідродинамічних, тепло-масо-обмінних процесів та їх вплив на рівень вибухо-небезпеки. Кількісні показники, що складають енергетичний потенціал вибухо-небезпеки. Можливі показники вибухів.

Методи стабілізації процесів та оцінка надійності систем, фізико-хімічні характеристики речовин, що використовуються в технологічній системі, та їх вплив на вибухо-небезпеку, оцінка рівня небезпечності процесу, обґрунтованість та надійність способів і засобів контролю допустимої кількості небезпечних речовин, засоби запобігання критичним значенням параметрів.

Оцінка експлуатаційної надійності та безпеки обладнання, трубопроводів, обґрунтування їх вибору. Поняття про строки служби (ресурсу) і безвідмовності роботи обладнання, обґрунтування вибору ущільнень, методів і засобів запобігання перевищенням тиску, ефективним систем аварійного скидання вибухонебезпечних продуктів закритого типу.

Вибір засобів контролю, управління і проти аварійного захисту (ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) систем контролю, управління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу і енергетичного потенціалу об'єкта.

Локалізація аварій, захист персоналу від уражень, будинків і споруд від руйнування. Побочні моделі виникнення і розвитку аварій, технічні засоби і послідовність аварійного відключення технологічних блоків. Методи і послідовність локалізації аварій при різних схемах їх розвитку.

Методи оцінки інтенсивності впливу ударної хвилі та об'єкти при можливому вибуху. Основні принципи розрахунку зон за рівнями небезпеки та їх класифікація.

Обґрунтованість розміщення вибухонебезпечних технологічних об'єктів на території підприємства. Стійкість будинків і споруд до дії ударної хвилі. Технічні та організаційні заходи щодо захисту персоналу від дії ударної хвилі та вторинних факторів вибуху.

Основні напрямки в удосконаленні технологічних процесів, розробці сучасного обладнання, засобів контролю, управління і проти аварійного захисту, швидко дійної та регулювальної апаратури. Підвищення якості сировини, матеріалів та обладнання.

Рациональне планування території підприємства. Вибір та використання ефективних і надійних, переважно на базі ЕОМ і мікропроцесорної техніки, засобів контролю, регулювання та проти аварійного захисту.

Запобігання аварійної розгерметизації технологічних систем, займанню аварійних викидів.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухо-небезпеки.

Тема 4. Пожежна безпека.

Основні нормативні документи, що регламентують роботу із забезпечення пожежної безпеки об'єктів: Закон України «Про пожежну безпеку», стандарти, будівельні норми та правила, Правила пожежної безпеки В Україні та інше. Обов'язки керівника підприємства та інших посадових осіб щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта та окремих діляниць виробництва.

Порядок організації і робота добровільної пожежної дружини. Положення про добровільні пожежні дружини. Обов'язки членів добровільних пожежних дружин щодо запобігання пожежам та їх гасіння. Пільги та заохочення, встановлені для них.

Порядок створення та роботи пожежно-технічної комісії. Типове положення про пожежно-технічні комісії.

Кримінальна, адміністративна, матеріальна та дисциплінарна відповідальність громадян, посадових та юридичних осіб за порушення пожежної безпеки та виникнення пожежі.

Коротка характеристика виробництва та пожежна небезпека технологічного процесу, сировини, готової продукції, агрегатів, установок тощо.

Основні причини пожеж: порушення технологічних регламентів і несправність виробничого обладнання, іскри електрогазозварювальних робіт і необережне поводження з вогнем, іскри котельних та інших установок, порушення правил користування інструментами і електронагрівальними приладами. Заходи пожежної безпеки, яких необхідно дотримуватись перед початком роботи, під час роботи та по її закінченні з метою запобігання пожежам.

Утримання території підприємства, протипожежні розриви, джерела протипожежного водопостачання, протипожежний режим на об'єкті.

Основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і приміщеннях, при експлуатації електрообладнання, опалювальних приладів, систем вентиляції, при проведенні електрогазозварювальних, паяльних та інших вогневих робіт, при фарбуванні, знежиренні та митті виробів і обладнання.

Вимоги пожежної безпеки в лабораторіях, архівах, складських приміщеннях, гаражах, на складах зберігання хімічних речовин, паливо-мастильних матеріалів, при роботі з пожежовибухонебезпечними матеріалами, у приміщеннях з масовим перебуванням людей (клубах, поліклініках, їдальнях, учбових закладах тощо).

Основні вимоги до утримання шляхів евакуації, автоматичних систем пожежегасіння і автоматичної сигналізації.

Призначення та місцезнаходження на об'єкті засобів пожежегасіння, протипожежного обладнання та інвентарю (вогнегасники, внутрішні пожежні крани, бочки з водою, ящики з піском, стаціонарні установки пожежегасіння). Загальне уявлення про спринклерне та дренчерне обладнання, автоматичну пожежну сигналізацію, вуглекислотні, порошкові, газові та інші установки пожежегасіння.

Порядок утримання на об'єкті засобів пожежегасіння в літку та взимку.

Правила ви користування вогнегасник засобів, протипожежного інвентарю і обладнання для пожежегасіння.

Засоби зв'язку і сповіщення про пожежу, що наявні на об'єкті, у цеху, місця розташування телефонів, пристроїв для подачі звукових сигналів пожежної тривоги. Правила використання цих засобів у разі виникнення пожежі.

Дії працівників при виникненні на території об'єкта задимлення, загорання або пожежі. Порядок повідомлення про пожежу в пожежну охорону, газорятувальну та інші аварійні служби, організація зустрічі пожежних частин, команд чи добровільних пожежних дружин. Виключення при необхідності технологічного обладнання, комунікацій, електроустановок та вентиляції. Гасіння пожежі наявними на об'єкті засобами пожежегасіння, порядок включення стаціонарних установок, евакуація людей і матеріальних цінностей.

Дії працівників після прибуття пожежних підрозділів у (надання допомоги в прокладанні рукавних ліній, участі в евакуації матеріальних цінностей та виконання інших робіт за розпорядженнями керівника гасіння пожежі).

Розслідування та облік пожеж, розробка заходів щодо запобігання пожежам та загибелі людей на них.

Тема 5. Електробезпека

Статистичні відомості про стан виробничого електротравматизму. Основні причини та шляхи виробничого електротравматизму. Основні причини та шляхи зниження його рівня.

Електричний струм, одиниці вимірювання струму, напруги, потужності, опору, частоти. Постійний та змінний струм, їх шкідлива дія на організм людини. Небезпечні величини електроструму, напруги. Залежність дії електроструму на людину від тривалості дії, умов середовища, мере реологічних факторів, фізичного стану людини. Поняття напруги кроку та дотику. Статична і наведена напруга. Дія електромагнітних полів, засоби захисту від них. Правила безпеки при роботі на персональних комп'ютерах.

Будова промислових електроустановок та їх елементи: електричні станції, підстанції, розподільчі пристрої, перетворювачі електроенергії, повітряні та кабельні лінії електропередач вище 1000 В, розподільчі мережі напругою до 1000 В.

Розподіл електроустановок за класами напруги: 0,4 кВ, 6-10 кВ, 35 кВ, 110-150 кВ. особливості будови та сфера застосування.

Охоронні зони електромереж до і вище 1000 В. Допустимі (безпечні) відстані до струмопровідних частин діючого обладнання, що перебувають під напругою. Класифікація виробничих приміщень щодо небезпеки ураження працівників електричним струмом.

Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Порядок їх використання, зберігання та обліку. Періодичність та види випробувань. Плакати та знаки безпеки, що використовуються в електроустановках.

Заземлення та занулення електроустановок, їх захисна дія, найбільш допустимі величини опору, від чого вони залежать.

Заходи безпеки при роботі з електрифікованим інструментом, зварювальним та понижувальними трансформаторами, переносними світильниками тощо.

Вимоги безпечного застосування машин і механізмів у діючих електроустановках. Особливості виробництва з наявністю електро-технологій.

Порядок виконання робіт у діючих електроустановках: організаційні та технічні заходи, наряд-допуск до роботи, інструктаж, групи електробезпеки.

Вимоги до персоналу, який виконує роботи в діючих електроустановках.

Особа, відповідальна за стан електрогосподарства, її статус, кваліфікація, група електродопуску, обов'язки та відповідальність.

Тема 6. Гігієна праці. Медичні огляди. Профілактика отруєнь і професійних захворювань.

Поняття гігієни праці та медицини праці. Основні положення законодавчих актів, що стосуються створення безпечних умов праці та збереження здоров'я працюючих. Опрацювання, прийняття та скасування нормативно-правових актів – санітарних норм, правил, гігієнічних нормативів, регламентів тощо.

Шкідливі фактори виробничого середовища і трудового процесу, їх гігієнічна оцінка. Критерії і показники умов праці (Гігієнічна класифікація праці). Компетенція спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі охорони здоров'я, в проведенні атестації робочих місць за умовами праці, організація та здійснення контролю за параметрами факторів виробничого середовища та трудового процесу. Атестація робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці.

Організація та здійснення державної санітарно-епідеміологічної експертизи промислової продукції, технологічних процесів тощо. Заходи щодо поліпшення умов праці та виробничого середовища. Особливості гігієни праці в провідних галузях господарства. Особливості гігієни праці під час використання праці жінок та неповнолітніх. Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Медичні огляди осіб, які працюють у важких та шкідливих умовах праці. Захворюваність з тимчасовою втратою працездатності. Професійні захворювання (порядок розслідування, реєстрація та облік профзахворювань, аналіз профзахворюваності, визначення придатності працівника до роботи). Основні принципи профілактики виникнення профзахворювань.

Тема 7. Надання першої допомоги потерпілим у разі нещасного випадку.

Стислі основи анатомії та фізіології людини.

Поняття першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги і правильність, доцільність дій, швидкість, рішучість, спокій. Перша допомога при кровотечі. Класифікація кровотечі. Основні види кровотечі, їх ознаки. Перша допомога при капілярній кровотечі. Перша допомога при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки, максимальним згинанням кінцівки. Зупинка кровотечі за допомогою джгута чи джгута-закрутки.

Способи реанімації, підготовлення потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом (з рота в рот та з рота в ніс).

Непрямий (закритий) масаж серця. Перша допомога при потопленні.

Види електротравми. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії струму. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму на організм людини. Правила надання першої допомоги потерпілим від ураження електричним струмом.

Перша допомога при ударах. Струс головного мозку. Удари в області хребта. Синдром здавлювання. Перша допомога при вивихах і розтягненні зв'язок.

Перша допомога при отруєнні газами. Симптоми отруєнь. Вплив різних газів на організм людини і його наслідки.

Перша допомога при переломах. Класифікація переломів. Правила накладання шин. Перша допомога при ушкодженні хребта та кісток тазу.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних та термічних опіках, при опіку очей. Перша допомога при тепловому та сонячних ударах.

Запобіжні заходи щодо інфікування Снідом під час надання першої допомоги потерпілим від нещасного випадку.

Тема 8. Управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій

Великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки. Законодавчі та інші нормативні акти світової спільноти та України щодо забезпечення контролю, управління та захисту від основних видів виробничих небезпечних чинників. Класифікація виробничих небезпечних чинників в залежності від властивостей технологічних процесів та небезпечних речовин (різновиди вибухів, пожеж, вибухи, що викидають пар, викиди токсичних речовин, порушення цілісності інженерних споруд, будівель тощо).

Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки (далі ОПН). Повноваження суб'єкта господарської діяльності, який має ОПН, щодо організації робіт з ідентифікації ОПН. Роль адміністрації та керівників підрозділів підприємства у виявленні небезпечного промислового устаткування, проведенні оцінки промислових небезпечних факторів, розробці планів ліквідації аварій та аварійно-рятувальних заходів щодо підвищення рівня безпеки виробництва, організації навчання та проведення проти аварійних тренувань персоналу. Формування звітів про стан безпеки праці, проведену проти аварійну роботу та про аварії, що сталися.

Декларування безпеки ОПН – оцінка рівня небезпеки об'єктів, установлення імовірності можливих аварій, установлення прийнятого ризику та розробка заходів щодо його зниження. Мета і методика виявлення небезпечних чинників виробничих аварій. Визначення пріоритетів. Прогнозування аварій на виробництві. Методики оцінки можливостей виникнення аварій під час здійснення окремих технологічних процесів. Повноваження місцевих органів виконавчої влади щодо регулювання життєдіяльності ОПН. Роль місцевих органів влади при вирішенні питань розміщення небезпечних промислових установок, у наданні допомоги підприємствам, проведенні інспекцій, ліквідації наслідків аварій, забезпеченні безпеки населення. Функціональна структура управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій. Взаємодія органів місцевої влади та керівників аварійно-небезпечних виробництв щодо запобігання аваріям та ліквідації їх наслідків. Складання переліку промислових установок – джерел загрози великих виробничих аварій. Узгодження місць розташування виробництв. Проведення інспекцій.

Планування заходів у разі надзвичайних ситуацій на виробництві. Організація аварійних служб та формування планів їх роботи. Управління здійсненням заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Порядок дії систем аварійної сигналізації та зв'язку, призначення персоналу та визначення його обов'язків.

Вибір засобів контролю, управління і проти аварійного захисту (далі ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) систем контролю, управління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу та енергетичного потенціалу об'єкта. Створення та організація роботи групи експертів на підприємстві. Складання та затвердження контрольних списків виробничих небезпечних чинників. Надання інформації громадськості.

ПРОГРАМА

вступного інструктажу для учнів

Розділ 1. Загальні положення

Головна мета, розташування закладу, джерела небезпеки в приміщеннях і на території закладу.

Розділ 2. Загальні правила поведінки учнів

Одяг учнів, навчальне приладдя, групи подовженого дня, правила поведінки в освітніх закладах.

Розділ 3. Вимоги безпеки під час проведення позакласних заходів

Позакласні заходи, правила поведінки під час позакласних заходів.

Розділ 4. Вимоги пожежної безпеки

Заборона користування відкритим вогнем в приміщеннях закладу, заборона приносити пожежно-небезпечні речі та матеріали, заборона розпалювати багаття, використання електропобутових приладів в закладі освіти.

Розділ 5. Вимоги безпеки у аварійних ситуаціях

Випадки аварійних ситуацій, пожежі, отруйні, шкідливі речовини та вибухонебезпечні предмети, евакуація, дії учнів при аварійних ситуаціях.

ПРОГРАМА

первинного інструктажу для учнів

Розділ 1. Загальні положення.

Головна мета, розташування закладу, структура закладу, персонал закладу, умови зарахування, потужність закладу, змінність навчально-виховного процесу, перелік і специфіка кабінетів та інших навчальних приміщень, управління закладом.

Розділ 2. Загальні правила поведінки

Вимоги щодо поведінки учнів, правила безпеки в закладі взагалі і в окремих приміщеннях окремо.

Розділ 3. Види та джерела небезпеки

Навчальні кабінети, лабораторії, інші навчальні приміщення, обладнання інструменти та інвентар, які розташовані в них, джерела та види небезпеки.

Розділ 4. Загальні правила поведінки учнів

Форма для занять, спортивна форма, спецодяг, комплектність шкільні приладдя, самопідготовка в закладі робота гуртків, відношення учнів до майна закладу, збереження здоров'я.

Розділ 5. Вимоги безпеки під час проведення позакласних, позашкільних заходів

Проведення екскурсій, спортивних змагань, проведенні уроків за межами закладу та інших заходів за територією закладу одяг під час участі в заході, небезпеки та поведінка під час заходів.

Розділ 6. Вимоги пожежної безпеки

Основні причин пожеж в закладах, вимоги до учнів для забезпечення пожежного захисту закладу.

Розділ 7. Вимоги безпеки у аварійних ситуаціях

Аварійні ситуації: причини виникнення аварійних ситуацій, вимоги до учнів при аварійних ситуаціях.

Розділ 8. Побутовий травматизм, попередження і дії при нещасних випадках в побуті

Статистичні данні по Україні щодо травмування в побуті, джерела, що можуть призвести до травмування в жилих будинках, причини виникнення аварійних ситуацій, які виникають в побуті, джерела небезпек в побуті, виконання правил безпеки в будинках та на свіжому повітрі, виконання правил безпеки при користуванні колючими та ріжучими інструментами, правила поводження з побутовими, хімічними речовинами, електроприладами, газовими приладами, з вибуховими та отруйними речовинами, в громадському транспорті та на вулицях і при перетинанні доріг, відпочинок біля води, надання першої (долікарської) медичної допомоги потерпілому при отруєннях грибами та побутових отруєннях, правила поводження в товчії, вивільнення потерпілого від дії електричного струму та надання йому першої (долікарської) допомоги, правила використання приладів із вмістом ртуті, заходи при розливанні ртуті, запобігання ураження блискавкою, захист від блискавки, допомога потерпілим від опіків, обмороженні, переломах і при наявності відкритих ран.

*Зразок оформлення журналу
реєстрації вступного інструктажу
для працівників*

Додаток 3

Титульний лист

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

ЖУРНАЛ

РЕЄСТРАЦІЇ ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ

З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ

Розпочато /___/_____ 20__р.

Закінчено /___/_____ 20__р.

Перша та наступні сторінки

№ з/п	Дата проведення	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Посада особи, як інструктують	Назва виробничого підрозділу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка інструктує	Підпис	
						Особа, яку інструктують	Особа, яка інструктує
1	2	3	4	5	6	7	8
1							

*Зразок оформлення журналу
реєстрації інструктажів
для працівників*

Додаток 4

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

ЖУРНАЛ

РЕЄСТРАЦІЇ ІНСТРУКТАЖІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ

Розпочато /___/___ 20__р.

Закінчено /___/___ 20__р.

№ з/п	Дата проведення	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Посада особи, яку інструктують	Вид та № інструктажу	Причина проведення позапланового та цільового інструктажів	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка інструктує	Підпис		стажування		
							Особа, яку інструктують	Особа, яка інструктує	Кількість змін	Стажування пройдено (підпис)	Знання перевірено, допуск здійснено (підпис)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											

Зразок оформлення журналу
реєстрації вступного інструктажу
для учнів

Додаток 5

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

**ЖУРНАЛ
РЕЄСТРАЦІЇ ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ ДЛЯ УЧНІВ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Розпочато /___/____ 20__р.
Закінчено /___/____ 20__р.

Перша та наступні сторінки

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка інструктує	Підпис	
				Особа, яку інструктують	Особа, яка інструктує
1	2	3	4	5	6

*Зразок оформлення журналу
реєстрації первинного, повторного,
позапланового, цільового інструктажів
для учнів*

Додаток 6

Титульний лист

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

ЖУРНАЛ

РЕЄСТРАЦІЇ ІНСТРУКТАЖІВ (ПЕРВИННОГО, ПОЗАПЛАНОВОГО, ЦІЛЬОВОГО) З ПИТАНЬ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ УЧНІВ

Розпочато /___/_____20__р.
Закінчено /___/_____20__р.

Перша та наступні сторінки

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення	Клас	Вид та № інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка інструктує	Підпис	
						Особа, яку інструктують	Особа, яка інструктує
1	2	3	4	5	6	7	8

*Зразок оформлення
реєстрації інструктажів для учнів
з безпечного поводження
та з безпеки період практичних навчань*

Додаток 7

Титульний лист

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

ІНСТРУКТАЖІ ВСТУПНИЙ, З БЕЗПЕКИ ДЛЯ УЧНІВ

Розпочато /___/___ 20__р.
Закінчено /___/___ 20__р.

Перша та наступні сторінки

№ з/п	Дата проведення	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Клас	Вид та № інструктажу	Причина проведення інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка інструктує	Підпис	
							Особа, яку інструктують	Особа, яка інструктує
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								